

Otomotiv Sektörüne Yönelik Ön Araştırmada Gerekçeli Kurul Kararı Yayımlandı

Rekabet Kurulu ("Kurul"), hafif ve orta sınıf ile ağır vasıta ticari araç sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("Rekabet Kanunu") 4. maddesini ihlal edip etmediğine yönelik 2023 yılının Mart ayında başlattığı ön araştırmayı 17 Ağustos 2023 tarihinde ihlal tespitinde bulunmaksızın sonuçlandırmıştı. Ön araştırma kapsamında Kurul tarafından incelenen; Iveco Araç Sanayi ve Ticaret A.Ş., Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Tic. A.Ş., BMC Otomotiv Sanayi ve Tic. A.Ş., Doğu Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş., Ford Otomotiv Sanayi A.Ş., Man Kamyon ve Otobüs Tic. A.Ş., Marubeni Dağıtım ve Servis A.Ş., Mercedes-Benz Türk A.Ş. ve Volvo Group Otomotiv Tic. Ltd. Şti. olmak üzere dokuz teşebbüs hakkında yapılan değerlendirmede, ilgili teşebbüslerin rekabeti engelleyen nitelikte bir bilgi değişimine taraf olduğuna yönelik herhangi bir bulguya rastlanmadığı, ön araştırma kapsamında elde edilen belgeler arasında Rekabet Kanunu'nun 4. maddesinin ihlal edildiğini gösterir nitelikte herhangi bir tespitin bulunmadığı sebepleriyle soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verilmişti. Kurul konuyla ilgili gerekçeli kararını 26 Şubat 2024 tarihinde internet sitesinden duyurdu.¹

Karar'da yer verilen açıklamalara göre inceleme, daha önce "IVECO'nun bayilere yönelik bölge ve müşteri kısıtlaması yaptığı ve algı operasyonu yaparak piyasanın çok üzerinde fiyatlara araç satışı yaptığı iddiası" üzerine başlatılan bir başka ön araştırma kapsamında elde edilen bulgular üzerine sektörde rakipler arasında rekabete hassas nitelikte fiyat bilgilerinin

Muhammed Safa UYGUR

ACTECON, Counsel

Beyza TİMUR

ACTECON, Kıdemli Danışman

Ali KATOĞLU

ACTECON, Danışman

paylaşıldığına yönelik oluşan şüphe üzerine başlatılmıştır. Ön araştırma kapsamında teşebbüslerde yapılan yerinde incelemelerde elde edilen belgeler üzerinde yapılan tespitlerden; müşteri ziyaretleri sırasında, bayiler aracılığıyla, saha çalışmaları sonucunda veya teşebbüslerin internet sitelerinden fiyat bilgilerine ulaşılabildiği değerlendirilmesine yer verilmiştir. İlave olarak Kurul tarafından incelenen belgelerin içeriklerinde, edinilen rakip fiyat tekliflerinin rekabete aykırı bir amaçla kullanıldığı izlenimi veren herhangi bir ifadeye rastlanmadığının altı çizilmiştir.

Kurul kararında, sektörün işleyişi gereği bu sektörde faaliyette bulunan teşebbüslerin, rakip teşebbüslerin fiyat bilgilerini pazar araştırmaları yoluyla yakından takip edebildiği, özel bir gayret sarfetmeden de pazarlık amacıyla hareket eden müşteriler vasıtasıyla rakip teşebbüslerin fiyat tekliflerini öğrenebildiği belirtilmiştir. Ek olarak kararda, yerinde incelemeler sırasında bazı teşebbüslerin, sektörde yer alan diğer

oyuncuların pazar payı bilgileri hakkında bilgi sahibi olduğuna yönelik bulguların elde edildiği görülmekle birlikte, teşebbüslerin söz konusu verilerin ODD, OSD, TAİD ve TÜİK tarafından kamuya açık şekilde paylaşılan geçmiş tarihli verilerden elde edilebildiğine dikkat çekilmiştir. Kurul tarafından ayrıca gerek teşebbüslerin pazar araştırmalarının gerekse de müşteri ve bayiler aracılığıyla elde edilen fiyat bilgilerinin, teşebbüslerce daha düşük teklif sunmak, yeni müşterinin kazanılmasını sağlamak veya mevcut müşterinin kaybedilmesini önlemek ve en nihayetinde rekabetçi hamleler yapmak amacıyla kullanıldığı tespitine yer verilmiştir.

Kurul tarafından yapılan değerlendirmelerde, hafif ve orta sınıf ile ağır vasıta ticari araç sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin, fiyatlarını belirlerken esas aldıkları temel kriterin ham madde ve enerji fiyatları olduğu ve bu doğrultuda fiyatların belirlenmesine etki edebilecek temel parametrelerin enflasyona ve döviz kuruna bağlı olarak değişiklik gösterebildikleri ifade edilmiştir. Bu kapsamda makroekonomik değişikliklere bağlı olarak teşebbüslerin fiyatlarını belirlemek durumunda olmaları ve maliyetlerin sürekli değişiklik göstermesi nedeniyle rakip teşebbüslerin birbirlerinin fiyat bilgilerini kolaylıkla takip edemedikleri ve bu açıdan pazarın şeffaflaşması karşısında bir engelin bulunduğu ifade edilmiştir. Benzer şekilde piyasada teşebbüslerin farklı araç segmentlerinde üretim ve dağıtım faaliyetlerinde bulunmaları neticesinde, ürün yelpazelerinin geniş ve sunulan hizmetin çeşitli olmasının söz konusu olduğu ve bu nedenle her bir ürün bazında fiyat farklılaşmasının gündeme geldiği ifade edilmiştir. Bu duruma bağlı olarak rakip bir teşebbüsün fiyat bilgisine ulaşılması halinde bile ilgili bilginin hangi segmentteki hangi ürüne ait olduğunun anlaşılmasında gündeme gelecek belirsizlik nedeniyle rakip teşebbüslerin birbirlerinin fiyat stratejilerini kolaylıkla takip edemedikleri değerlendirilmiştir.

Tüm bu değerlendirmelerle birlikte, Kurul'un pazarda bir rekabet ihlalinin gerçekleşmesinin imkansız olmadığına altını çizmiş olması önemli görülmektedir. Bir başka deyişle Kurul'un yürütülen ön araştırmada pazara yönelik incelemeleri sonucunda, pazarın kendine has özellikleri ve ilgili dosya kapsamında elde edilen bulguların nitelikleri gereği bir ihlal tespitinde

bulunulmamış ise de; halihazırda pazarın şeffaf bir nitelik taşıması, ürün yelpazelerinin geniş ve sunulan hizmetlerin çeşitli olması, makroekonomik değişikliklere bağlı olarak fiyat takibinin kolay olmaması gibi özelliklerin farklı bir bağlamda ihlal tespitinde bulunulmasına engel olmayacağını önemle vurguladığı söylenebilecektir.

Sonuç

Ön araştırma kapsamında yürütülen yerinde incelemelerde elde edilen bulgular kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda Kurul tarafından; mevcut dosya kapsamında hafif ve orta sınıf ile ağır vasıta ticari araç sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin, rekabeti engelleyen nitelikte bir bilgi değişimine taraf olduğuna yönelik herhangi bir bulguya rastlanmadığı, ön araştırma kapsamında elde edilen belgeler arasında Rekabet Kanunu'nun 4. maddesinin ihlal edildiğini gösterir nitelikte herhangi bir tespit bulunmadığı değerlendirilmelerine yer verilerek soruşturma açılmamasına karar verilmiştir. Bu kapsamda ilgili ön araştırmada elde edilen iletişimlerin müşterilerden/bayilerden, saha çalışmalarından veya kamuya açık kaynaklardan elde edilen fiyat bilgilerine ilişkin olması, müşterilerden/bayilerden elde edilen bir takım bilgilerin sahadan gönüllülük esasına dayalı toplanmış olması, diğer bazı bilgilerin TAİD, ODD, OSD gibi kamuya açık kaynaklardan elde edilmiş olması ve pazarın ve ürünün kendine has özellikleri gibi hususlar birlikte dikkate alınarak bir ihlal tespitinde bulunulmamıştır. Öte yandan Kurul'un söz konusu pazar ve ürün özelliklerinin farklı bir dosya bağlamında ihlal tespitinde bulunulmasına engel olmayacağını önemle vurgulamasının, sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabeti kısıtlayıcı bilgi değişimlerine yönelik son derece hassas ve dikkatli davranması gerektiğini ortaya koyar nitelikte olduğu değerlendirilmektedir. ●

Kaynakça

¹ Kurul'un 17.08.2023 tarihli ve 23-39/723-247 sayılı Kararı.